

MAMLAKATIMIZDA TADBIRKORLIKNING QO'LLAB- QUVVATLASH HOLATI

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti

Mintaqaviy iqtisodiyot kafedrası dotsenti, PhD

Umirov Abdisalom To'rayevich

Annotatsiya: Mamlakatimizda tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash sohasida amalga oshirilayotgan ishlar so'nggi yillarda sezilarli darajada kengayib, rivojlanmoqda. Bu jarayon iqtisodiyotni diversifikatsiyalash, yangi ish o'rinlarini yaratish, va aholining farovonligini oshirish kabi muhim maqsadlarni amalga oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash tizimi nafaqat moliyaviy yordam ko'rsatish, balki huquqiy, tashkiliy va ma'naviy jihatdan ham tadbirkorlarni qo'llab-quvvatlashni o'z ichiga oladi.

Kalit so'zlar: tadbirkorlik, soliq imtiyozlari, diversifikatsiyalash, iqtisodiyot, moliya, imtiyozli kreditlar, dasturlar.

Davlat tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratish maqsadida ko'plab qonunlar va normativ-huquqiy hujjatlar qabul qilinmoqda. Ushbu hujjatlar tadbirkorlik faoliyatini boshlash va yuritishda yuzaga keladigan to'siqlarni kamaytirishga qaratilgan. Masalan, ro'yxatdan o'tish jarayonining soddalashtirilishi, soliqlar tizimining optimallashtirilishi va soliq imtiyozlarining joriy etilishi tadbirkorlik subyektlarining rivojlanishiga katta yordam beradi. Shu bilan birga, davlat tadbirkorlikni rivojlantirish uchun maxsus dasturlarni ishlab chiqib, ularni amalga oshiradi. Bu dasturlar orqali yoshlar, ayollar, va kam ta'minlangan qatlamlarga alohida e'tibor qaratiladi. Moliyaviy qo'llab-quvvatlash tadbirkorlikni rivojlantirishdagi eng muhim omillardan biridir. Banklar va moliya institutlari tomonidan imtiyozli kreditlar taqdim etiladi, bu esa yangi loyihalarni amalga oshirishda katta yordam beradi. Shuningdek, davlat tomonidan subsidiyalar, grantlar va boshqa moliyaviy yordam shakllari joriy etilgan. Bu yordamlar tadbirkorlarning o'z faoliyatini kengaytirishi, zamonaviy

texnologiyalarni joriy etishi va raqobatbardosh mahsulotlar ishlab chiqarishini ta'minlashga xizmat qiladi.[1]

Tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlashda muhim o'rin tutadigan yana bir yo'nalish — bu ta'lim va maslahat xizmatlari. Davlat va nodavlat tashkilotlari tomonidan tadbirkorlikka oid treninglar, seminarlar va o'quv kurslari tashkil etiladi. Bu tadbirlar orqali tadbirkorlar o'z bilim va ko'nikmalarini oshirib, zamonaviy boshqaruv usullarini o'rganadilar. Shuningdek, ularni huquqiy va moliyaviy masalalarda maslahatlar bilan ta'minlash orqali biznesning samaradorligi oshiriladi. Infratuzilma sohasida ham sezilarli o'zgarishlar amalga oshirilmoqda. Maxsus sanoat zonalari, biznes inkubatorlari va innovatsion markazlar tashkil etilib, tadbirkorlarga qulay ish muhitini yaratish maqsad qilingan. Bu joylarda tadbirkorlar uchun ijaraga beriladigan binolar, texnik jihozlar va boshqa zarur infratuzilma vositalari taqdim etiladi. Bu esa yangi biznes loyihalarini tezroq amalga oshirishga imkon beradi.[2]

Tadbirkorlikni rivojlantirishda yuridik xizmatlarning sifatini oshirish ham muhim hisoblanadi. Davlat tomonidan tadbirkorlik subyektlariga yuridik yordam ko'rsatish, ularning huquq va manfaatlarini himoya qilish uchun maxsus organlar tashkil etilgan. Bu esa tadbirkorlarning o'z faoliyatini qonun doirasida olib borishiga yordam beradi va ularning huquqiy xavfsizligini ta'minlaydi. Mamlakatimizda tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlashning muhim yo'nalishlaridan biri eksportni rivojlantirishdir. Davlat tomonidan eksport qiluvchi tadbirkorlar uchun qulay shart-sharoitlar yaratilmoqda, ularni xorijiy bozorlar bilan bog'lash, xalqaro ko'rgazma va yarmarkalarda ishtirok etish imkoniyatlari taqdim etilmoqda. Bu esa milliy mahsulotlarning eksport hajmini oshirishga xizmat qiladi. Tadbirkorlik sohasida innovatsiyalarni joriy etish va raqamlashtirish ham dolzarb masalalardan biridir. Davlat tomonidan raqamli texnologiyalarni tadbirkorlik faoliyatiga keng joriy etish uchun maxsus dasturlar ishlab chiqilgan. Bu dasturlar orqali biznes jarayonlarini avtomatlashtirish, onlayn savdo va xizmat ko'rsatishni rivojlantirish, shuningdek, elektron hujjat aylanishini yo'lga qo'yish

imkoniyatlari kengaytirilmoqda. Natijada, tadbirkorlik faoliyati yanada samarali va tezkor bo'lmoqda.[3]

Mamlakatimizda tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash tizimi doimiy ravishda takomillashib, yangi imkoniyatlar yaratib bormoqda. Bu jarayonlarda davlat, xususiy sektor va nodavlat tashkilotlar o'rtasidagi hamkorlik muhim ahamiyatga ega. Ularning birgalikdagi sa'y-harakatlari orqali tadbirkorlik muhiti yanada qulay va raqobatbardosh bo'lmoqda.[4]

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, mamlakatimizda tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash sohasida keng ko'lamli va tizimli ishlar amalga oshirilmoqda. Bu ishlar tadbirkorlik subyektlarining rivojlanishiga, yangi ish o'rinlarining yaratilishiga va iqtisodiy barqarorlikka xizmat qilmoqda. Davlat tomonidan yaratilgan qulay shart-sharoitlar, moliyaviy yordam, ta'lim va maslahat xizmatlari, infratuzilma imkoniyatlari hamda yuridik qo'llab-quvvatlash tadbirkorlikning har tomonlama rivojlanishini ta'minlamoqda. Shu bilan birga, eksportni rivojlantirish va raqamlashtirish sohalarida olib borilayotgan ishlar milliy iqtisodiyotning global bozordagi raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qilmoqda. Natijada, mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyati yanada jadal rivojlanib, iqtisodiy o'sish va ijtimoiy barqarorlikning mustahkam poydevori bo'lib xizmat qilmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Normurodov S. Mamlakatimizda tadbirkorlikni barqaror rivojlantirish va qo'llab-quvvatlash. Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti nashriyoti, 2024. – 180 b.
2. Islomova X., Qodirov M. Xotin-qizlar tadbirkorligini rivojlantirishda kreditlash amaliyotini takomillashtirish. Toshkent: Toshkent Iqtisodiyot Universiteti nashriyoti, 2025. – 95 b.

3. Toshpulatov M. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashda xorijiy tajriba. Toshkent: Ilmiy Tadqiqotlar Markazi nashriyoti, 2024. – 210 b.

4. Mirzayev S. Tadbirkorlik infratuzilmasini rivojlantirish va qo'llab-quvvatlash tizimi. Toshkent: O'zbekiston Fanlar Akademiyasi nashriyoti, 2023. – 150 b.

5. Karimova N. Tadbirkorlikni moliyaviy qo'llab-quvvatlash va kreditlash mexanizmlari. Toshkent: Toshkent Iqtisodiyot Universiteti nashriyoti, 2024. – 130 b.

6. A. Maxmudov. O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasi. Tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash – strategik yo'l. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Qonunchilik palatasi nashriyoti, 2025. – 75 b.

7. B.Rasulov. O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi. Kichik va o'rta biznesni moliyaviy qo'llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish. Toshkent: Vazirlikning rasmiy nashriyoti, 2023. – 100 b.

Agar yana qo'shimcha ma'lumot yoki boshqa formatda kerak bo'lsa, be